

På egen hånd

FRA MELHUS TIL SNOTA

Av Øyvind Grønning

Fra jeg ble født, for 17 vintre siden, har foreldrene mine tatt meg med på fjellturer, sommer som vinter. 10 år gammel skulle jeg få oppleve å bestige Snota, min første topp-tur. Det var noe spesielt med dette fjellet, noe som tiltrakk meg. Den kvasse toppen som skjøt opp mot himmelen og breen som glinset i solen. Jeg ville til topps, og etter hvert som vi kom litt i høyden ble det umulig å snu. Oppstigningen var fantastisk fin, og på toppen kunne vi se så langt øyet rakk i alle retninger. Den dagen var det jeg som dro min mor opp.

Det hele ble en opplevelse som festet seg til sinnet. Det skulle bli flere turer.

6 år senere. --- Tiden er inne for å dra på tur på egen hånd. Turen skulle gå fra dørstokken hjemme. Valget falt på Trollheimen, med Snota som mål. Etter en del planlegging og kartlesing var jeg klar for å pakke sekken. Jeg kjøpte inn "drytech" (også kalt Real Turmat) for en femdagers telttur. I tillegg fikk jeg 2000 kroner til opphold på hytter med hint om sommerjobb neste år. Det var jeg i grunnen enig i.

På sykkel ut fra Melhus

Tirsdag 2. juli 2002

Vel, det så ut til å bli en fin dag, sola kom attpåtil fram. Sekken ble omsider ferdigpakket. Klokken nærmet seg 09.00 da jeg satte meg på sykkelsetet. Med grynene i lomma og Vikingen på ryggen slapp jeg sykkelbremsen og lot meg trille ned "Løvsetbakkain". Det bruker som regel å gå i 60 nedover her, men den dagen kjørte jeg "heavy cargo" så det ble med 40. Jeg stakk innom Sportshuset etter druesukker, før jeg trødde i vei oppover dalen.

Neste stopp var Kvål, hvor jeg krysset elva og syklet inn i Råbygda langs vestsiden av elva. Mangt et gårdsbruk var passert, før jeg nådde Hovin.

Jeg festet sekken på sykkelen, og gikk opp bakkene til Tømmesdalen. Dette gjentok seg for hver bakke gjennom hele turen. Sekken var rett og slett for tung, og ryggen ble for vond. Jeg kom meg omsider gjennom Tømmesdalen og fortsatte innover Sæterdalen. Det ble turens første møte med sæter og buskap. Jeg trodde jeg skulle nå Jøldalshytta denne dagen. Men jeg innså at det ville bli noe seint, da jeg var kommet halvveis. Klokkas ble seks og jeg

Det er en god følelse for en 17-åring å kunne nå Snotas topp 1669 moh. Foto: Privat

Kart: Cartographica KARTGRUNNLAG: STATENS KARTVERK

bestemte meg for "Plan B", innkvartering i mormors hytte som ligger i nærområdet. Vegen dit ble lengre enn jeg trodde. På sætervegen knakk venstre pedal, tvers av, og jeg måtte gå de siste fire kilometrene. Til slutt nådde jeg hytta og beundret en vakker solnedgang. Det var fint å se fjellet igjen.

Fram til Jøldalshytta

Onsdag 3. juli

Solen kom på ny opp bak Igelfjellet. I dag skulle jeg sykle, og delvis gå, den siste etappen til Jøldalshytta og Trollheimen. Siden gjengene til min venstre pedal var gått, spekulerte jeg i nye løsninger. Jeg kom til å tenke på en gammel brun-oransje damesykkel, som jeg pleide å leike med i mine yngre dager. Kunne den fremdeles være her? Joda, etter litt leting dukka den fram. Dog: jeg fryktet dens tekniske stand. Sykler fra "gamle dager" er jo kjent for å være robuste, og jammen hadde sykkel overlevd årtusenskiftet. Det var nesten ikke en rustflekk å se! Dekkene derimot, var morkne og utslitte etter 30 års bruk. Minnet etter gårsdagens hesteslit, medførte at jeg droppet teltturen og la igjen utstyret for det.

Klokka ett var jeg klar til å dra. Jeg fortsatte vestover langs setervegen ned de 500 høydemetrene til Å i Meldal. Jeg krysset elva og stanset ved Coop Å, et lite samvirkeleg som har det meste. Dette indikerte at byen var nokså fjern – betryggende fjern. Etter litt tungtrøing kom jeg til Grindal, hvor jeg virkelig skulle få streve meg opp de siste 2 milene innover mot Jøldalen.

Det var godt å kjenne lukten av frisk fjell-luft igjen. Lukta av ovnsrøyk lå over bjørkeskogen da jeg rundet svingen inn mot tunet. På Jøldalshytta føler man seg alltid velkommen, spesielt når man kommer i kontakt med vertskapet. Som regel treffer du på vertinna, Inga Flatmo, i den lille resepsjonen under trappa. Det ble et trivelig møte. Selv om jeg kom rekende litt sent, var det fremdeles mat å få.

Tilværelsen som fjellvandrere er annerledes enn hverdags-livet på mange måter. Det er for eksempel naturlig å ta en prat med folk man ikke kjenner. Her traff jeg en kar som var på tur til Oslo. Han hadde syklet fra Nord-Norge til Trondheim og resten av turen skulle han gå. Godt gjort å holde motivasjonen oppe over så lang tid.

Over Trollhetta i regn og tåke

Torsdag 4. juli

Himmelen var nesten skyfri, og da var saken klar: Jeg ville gå over Trollhetta. Klokka 10.00 gikk jeg fra Jøldalshytta og tok fatt på oppstigninga mot Langfjellet. Da jeg nådde midt-toppen kom regnet og tåka. Heldigvis fikk jeg oppleve utsikten ned i Litj-Helvete! Biten til toppen gikk greit. Men været forble surt, så noen lang rast ble det ikke. Jeg tok fatt på nedstigninga til Trollheimshytta og den frodige Follidalen dukket fram. Ura var bratt og det var tungt å gå.

Plutselig trampa jeg over. Jeg heiv meg halvveis rundt og unngikk å gå på trynet i ura. Dermed lå jeg der. Som plaster på såret fikk jeg en fenomenal opp-ned utsikt av Snota som dukket under skyene! – Jeg var åpenbart heldig. Foten fungerte like greit etterpå.

Klokka åtte krysset jeg den siste biten med myr før jeg kom inn på tunet ved hytta – ett år siden sist! Aggregatet lød svakt i bakgrunnen. Jeg fikk rotet meg inn og kom i prat med vertskapet. De tok godt i mot meg og mat ble ordnet. Av en eller annen grunn, husker jeg ikke hva jeg fikk servert, men det var fryktelig godt! Dessert ble det også, sannelig ikke verst, så langt til fjells! Etterpå var det godt med en

varm dusj. Ut på kvelden tok jeg turen til peisestua, der folk var samlet til kaffe. Som vanlig kom jeg lett i prat med trivelige fjell-folk.

Hviledag på Trollheimshytta

Fredag 5. juli

Tjukk graut ned til mønet, selv Bossvasshøgda var ute av sikt. Snota var utelukket i dag, selv om toppen muligens stakk opp over skyene. Jeg ble sittende i peisestua etter en velsmakende frokost. Der var flere som hadde bestemt seg for å ta hviledag. Jeg kom i prat med to herrer i 70-årene. Begge var pensjonerte fotografer og ivrige fjellvandrere. De hadde gått fra Gjevilvasshytta over Riaren, dagen i forveien. Den ene manglet et korsbånd og berettet om slitet med å komme seg ned fra Skallen. Syv svære trappetrinn må gås før man kommer ned. Disse ble kalt de "syv lidelser" dagen derpå. Jeg ble veldig imponert over viljestyrken som den mannen hadde, og til kameraten som hadde hjulpet han ned. Turen var nok litt av en opplevelse!

Vi ble sittende og prate. Jeg ble tilbudt en interessant energiblanding de hadde brakt med seg. Den besto av nøtter og noen hvite tabletter jeg spøkefullt ble fortalt var ecstasy,

Sykkelturen startet på Melhus og endte her på Jøldalshytta. Herfra gikk turen videre inn i sentrale Trollheimen til fots. Foto: Jonny Remmereit

det nye fjelldopet. Det ble mang en utveksling av livserfaringer før vi bestemte oss for å gå en tur ut i regnværet. Vi ruslet etter stien mot hengebrua over Folla. Praten fortsatte utendørs.

Det ble omsider middagstid, og folk som hadde vært på tur i regnværet kom fram til hytta. Ut på kvelden åpnet jeg døren til Gammelskjelet, et lite museum med mye rart. Her finnes mye gammelt turutstyr og gamle årbøker, beretninger om datidens fjellfolk. Museet er absolutt verdt et besøk.

Til topps på Snota i ”julesnø”

Lørdag 6. juli

Jeg har aldri savnet vekkerklokka på hyttene i Trollheimen. Om en person står opp, knirker det noe infernalsk i treverket slik at det høres overalt.

I dag var hele Snotatoppen synlig og været var lovende. Da sekken var ferdigpakket, kom jeg i kontakt med et middelaldrende par som hadde samme mål som jeg. Vi bestemte oss for å slå følge. Da vi kom på breen, skyet det kraftig til. Snart var toppen ute av sikt og jeg kunne så vidt skimte den ene halvdelen av turfølget foran meg. Jeg gikk midt mellom dem. Det ble litt rart når tåka grautet seg rundt oss og ”julesnøen” dalte ned. Likevel gikk vi den siste biten til topps. Rasten ble kort, og opplevelsen var som å sitte i et rom med hvite vegger og gråfarget gulv. Vi småsprang nedover breen, og kom ned til regnværet. Det ble en effektiv vask ned fra ”Buksevaskhøgda”.

Ned til Fjellfest!

Mange turfolk var samlet rundt hytta. Drengen sprang hit og dit, fyrte opp varmtvann, peis og tørkerom. Middagsbjella klang. Jeg planla å vente til andre bordsetning, men turfølget ropte ivrig fra køen og fikk meg med. Vi fikk servert en kjempegod finnbiff, sammen med ris og grønne saker. Til forrett var det fiske-

suppe med laks. Senere på kvelden samlet folk seg inne i peisestua. Nesten alt som var av stoler ble hentet fram. Det kom folk fra forskjellige kanter for å bidra til underholdninga. Vi fikk lytte til forskjellig folkemusikk, vakker fløytelåt og sang slik som ”Sumarnatta” og ”Den dag kjem aldri”. Det ble en minnerik kveld i godt selskap.

Tilbake igjen

Søndag 7. juli

Jeg koblet sidelomme og topplokk til en dagstursekk. Jeg ville oppleve Snota i klarvær. Mørke skyer truet toppen da jeg kom på Bossvasshøgda. Jeg snudde derfor og planla turen tilbake til Jøldalshytta, denne gangen gjennom Svartådalen.

Det er en vakker og frodig dal, spesielt når sola skinner. Jeg var spent på hvordan vannet fra Litj-Helvetet smakte. Jeg stakk koppen ned i det glassklare vannet og tok en forfriskende slurk. Det ble en vemodig avskjed med Snota i det jeg mistet henne av syne oppi dalen. Det var godt å se Jøldalshytta igjen. Det ble litt av en middag med diverse desserter etter gårdsdagens festligheter.

Mandag 8. juli

Gjennom hele natta ble jeg vekket av en sau som laget leven utenfor vinduet. Jeg åpnet døra til vedskjulet og fant fram den gamle sykkelken. Pengeboken var tom, så jeg hadde ikke noe valg: Det var på tide å forlate Trollheimen for denne gang. Det gikk fort ned til Grindal. Trommelbremsen ble så varm at jeg kunne koke vann på den. Jeg stakk innom Coop Å etter godteri, før siste etappe opp til mormors hytte og gjenforening med familien.

Takk til dere jeg møtte, og som har bidratt til en minnerik tur for livet! I senere tid har jeg delt tur-gleden med ungdomsgruppa i Trondhjems Turistforening. Det er en gjeng jeg absolutt vil anbefale for alle tur-glade ungdommer i Trøndelag.